

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Народному депутатові України

Ю. О. ПАВЛЕНКУ

3520/0/2-15 від 07.03.15

На № 11/10-375

від 13.02.2015

Шановний Юрію Олексійовичу!

Розглянувши Ваш запит, оголошений на засіданні Верховної Ради 13 лютого 2015 р., щодо приведення поняття “законний представник дитини” у відповідність з вимогами Сімейного кодексу України, повідомляємо.

З метою визначення механізму забезпечення діяльності прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які перемістилися з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції, та виплати їм державної соціальної допомоги Мінсоцполітики розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку забезпечення діяльності прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які перемістилися з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції”. На даний час проект акта перебуває на погодженні у центральних органах виконавчої влади.

На сьогодні затверджено механізм набуття статусу позбавлених батьківського піклування дітьми, батьки яких не можуть виконувати свої батьківські обов’язки з причин, які неможливо з’ясувати у зв’язку з проведенням антитерористичної операції або тимчасовою окупацією східних територій України (зазначений механізм не розповсюджується на дітей, зв’язок з батьками яких не перервано та є можливість з’ясувати їх місцезнаходження і за яких підстав вони не перебувають разом з дитиною (у зв’язку з правом передачі батьками дітей на виховання фізичним та юридичним особам згідно із законодавством). Також забезпечено ведення обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, шляхом удосконалення Єдиної інформаційної аналітичної системи “Діти”.

Законом України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” передбачено, що за відсутності законного представника у дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування, або якщо діти прибувають без супроводження, заяву про отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи від їх імені подають органи опіки та піклування, які розташовані за місцем виявлення таких дітей.

Мінсоцполітики підготовлено зміни до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік особи, яка переміщується з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509, якими передбачається, що для отримання довідки про взяття на облік дітей, які переміщуються без супроводу батьків, заява подається:

законним представником дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування (одним з опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, адміністрацією закладу охорони здоров’я, навчального або і

службою у справах дітей за місцем виявлення дитини без супроводження законного представника, зокрема у разі, коли:

- батьки дитини не виконують свої обов'язки з виховання та утримання дитини з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції;

- дитина прибула за згодою батьків до інших законних представників у супроводі родичів (баби, діда, повнолітніх тітки, дядька, брата, сестри), знайомих або самотійно у зв'язку із зарахуванням на навчання до професійно-технічного або вищого навчального закладу за місцем переселення.

Водночас стаття 258 Сімейного кодексу України надає бабусі та дідусю тільки право звернутися до органу опіки та піклування або до суду за захистом прав та інтересів своїх онуків, проте зазначена норма законодавства не покладає на них обов'язки законного представника. Покладення на бабусь та дідусів функцій законного представника стосовно дітей, батьки яких не позбавлені батьківських прав і зв'язок з якими не втрачено, несе в собі ризик обмеження конституційних прав батьків.

При цьому статтею 151 Сімейного кодексу України батькам гарантоване право передачі дітей на виховання фізичним та юридичним особам.

Слід зазначити, що відсутній механізм реалізації права на отримання щомісячної адресної допомоги дітьми, які внутрішньо перемістилися без законних представників (у супроводі родичів, знайомих, влаштованих на навчання до професійно-технічних та вищих навчальних закладів), зв'язок з батьками яких не перервано та є можливість з'ясувати, де вони і за яких підстав не перебувають разом з дитиною (за оперативною інформацією служб у справах дітей, виявлено 714 таких дітей).

У зв'язку із зазначеним порушене питання було розглянуто на засіданні координаційної групи з питань перевезення дітей з Донецької та Луганської областей до безпечних районів і тимчасового розміщення у придатних для цього приміщеннях. За результатами обговорення розпочата робота з розроблення відповідного механізму.

Мінсоцполітики розроблено та надіслано на погодження до заінтересованих органів виконавчої влади проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб", яким передбачається доповнити Закон статтею 11¹ такого змісту: "Функції органів опіки та піклування щодо провадження діяльності, пов'язаної із захистом прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в частині перегляду раніше прийнятих рішень, в районах проведення антитерористичної операції, де районні державні адміністрації, виконавчі органи міських, районних у містах рад підпорядковані терористичним організаціям або діяльність яких зупинена цими організаціями, покладаються на інші органи опіки та піклування за розпорядженням голови обласної державної адміністрації."

З повагою

Віце-прем'єр-міністр України —
Міністр культури

В'ячеслав КИРИЛЕНКО

10.03.2015 15:14

10.03.2015 15:14

55828